

Närvarande

Ordinarie ledamöter:

Patrick Bäckström, Sveaskog (ordf.)
Roger Andersson, Södra
Lennart Stenquist, Stora Enso
Göran Andersson, Skogsentreprenörerna
Carl-Axel Östensson, Moelven
Mattias Forsberg, Sveaskog
Patrik Jonsson, Norra
Lars Svensson, Rödins Trä
Pär Johansson, Sydved
Karl Sandstedt, Göteborg Energi och ordf. Biobränslekommittén
Jan Byström, SCA
Tony Axelsson, Såg i Syd
Anders Berggren, Mellanskog

Suppleanter:

(inga anmälda)

Adjungerade:

Svante Wikner, Biometria
Torbjörn Näslund, Biometria
Lars Johansson, Stora Enso, ordf. Sågtimmerkommittén
Håkan Broman, Sveaskog, ordf. Massavedskommittén
Maria Nordström, Skogforsk
Magnus Hedin, Biometria
Johan Adolfsson, Biometria
Jacob Granberg, VMK (ers Håkan Rönnbäck)
Monika Strömgren, Biometria (punkt 11)
Magnus Haapaniemi, Biometria (punkt 13)
Sverker Groth, Biometria
Sven Jägbrant, Biometria

Ej närvarande (ord.)

Stig Jonsson, Billerud Korsnäs

Protokoll RMR

Datum 2021-02-23
Tid 08.00– 14.00
Plats Teams

1 Mötets öppnande

Ordföranden Patrick Bäckström hälsade alla välkomna.

2 Erinran om Biometrias konkurrensrättsliga riktlinjer

Ordföranden erinrade om Biometrias konkurrensrättsliga riktlinjer, vilka också var ett mötesunderlag till agendan.

3 Val av justeringspersoner

Justerare ska ha protokollet inom fem arbetsdagar. Protokollet anses därefter vara justerat efter tio dagar även om inget svar kommit.

Beslut: Lars Svensson och Anders Berggren valdes att jämte ordförande Patrick Bäckström justera dagens protokoll.

4 Fastställande av agenda

Lennart Stenquist anmälde som övrig fråga– Information VIOL 3
Karls Sandstedt anmälde som övrig fråga - Avskaffa kollektiv Bränsleved
Tony A anmälde som övrig fråga – Tid för fjärrmätning

Beslut: Med dessa kompletteringar fastställdes agendan.

5 Föregående protokoll

Föregående protokoll från mötet 2020-11-18 gicks igenom.

Beslut: Protokollet från det senast mötet godkändes.

6 Beslutslistan

Aktiviteter som finns i VP eller bruttolistan behöver inte noteras även på beslutslistan. Interna aktiviteter Biometria behöver heller inte finnas där. För närvarande finns inga punkter på den särskilda beslutslistan.

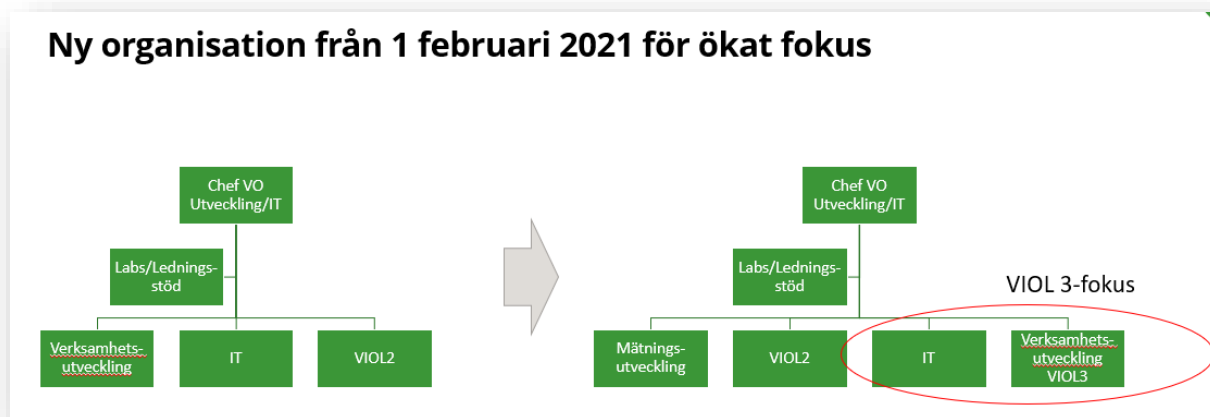
Det ursprungliga behovet av beslutslistan var att hålla reda på beslut och frågor som varit uppe på tidigare möten. Biometria uppmanas återigen att söka ett alternativ till Beslutslistan som underlättar spårningen bakåt.

7 Organisationsförändring Biometria U&IT

Magnus Hedin informerade om genomförda organisationsförändringar på Biometria VO Utveckling&IT.

Ett syfte är att åstadkomma ett tydligare fokus på VIOL 2 resp VIOL 3. Detta genom att ansvaret delas upp i olika organisatoriska enheter. Ett fokusområde för VIOL 2 ska vara fortsatt automatisering med leveranser enligt den roadmap fjärrmätning som togs fram 2017. En samverkan med Labs är i det arbetet centralt.

En ny avdelning bildas för Mätning utveckling med Sverker Groth som ansvarig chef. Uppdraget är att fortsätta vägen mot automatiserade mätningssystem och förvalta alla system kring mätningområdet i VIOL 2. Sedan tidigare finns avdelningen VIOL 2 som hanterar övriga system. I dessa grupper kommer man även att börja titta på området hållbarhet och hur VIOL skulle kunna användas i det sammanhanget.

Förändringen innebär även att Biometria byter representanter i RMR. Sven Jägbrant och Sverker Groth håller i trådarna från och med nästa möte som är planerat till maj. Sedan tidigare är det beslutat att Johan Adolfsson ersätter Torbjörn Näslund och ansvarar för Biometrias mätningsbestämmelser. Torbjörn går i pension till halvårsskiftet

8 Information från nomenklaturgruppen

- Sortiment 86A4, Försedimentslam, är tillagt som sortiment i VIOL
- Beskrivande text på sortiment 18 är ändrad till "Massaved grov".

9 Verksamhetsplan 2021-1 Biometria U/IT

Svante och Sverker gick igenom status på valda delar av aktiviteterna i verksamhetsplanen för första halvåret 2021.

Presentationen biläggs protokollet.

9.1 Kvalitetsklassning av massaved

Från och med release 2021 R1 den 14 mars finns möjligheten att beställa travmätning av massaved utan kvalitetsklassning. Beställningen ”styr” från virkesordern med uppgiften Mätningssomfattning. Informationsmaterial i form av bildspel med inspelat ljud har lagts ut på www.biometria.se. Den 24 februari kl 9.30-11 genomförs ett möte på Teams med genomgång och möjlighet att ställa frågor. Information om detta började Biometria aktivt sprida i början på februari. Många på mötet vittnade om att man nåtts av den informationen.

9.2 ASTA – automatisk volym på trave i Biometriarigg

Driftsättning av funktionen görs i release 2021 R1. Initialt kommer den att användas för att samla in och utvärdera mätdata innan den används skarpt i drift.

9.3 Chaufförsgodkänd mottagningskontroll

Det har genomförts ett antal förbättringsåtgärder av administrativ karaktär för att underlätta att komma igång med chaufförsgodkänd mottagningskontroll:

- Anmälan till utbildning sker direkt i web-portalen istället för anmälan via blankett i excel
- Möjlighet att beställa en schemalagd rapport som automatisk skickas ut med uppgifter om vilka som genomgått godkänd utbildning
- I utbildningen ska kursdeltagaren (chauffören) ange sina trp.nr. och mätplatser som en obligatorisk del i kursutvärderingen

Chaufförsgodkänd mottagningskontroll för delade lass ingår f o m 2021-03-14 efter driftsatt release R1.

9.4 Topp-rot-mätning av sågtimmer – ”mätramsfub”

Inga nya installationer har genomförts sedan mötet i november. REMA har visat en plan motsvarande 1 installation/vecka. I viss utsträckning bromsas utrullningen p g a restriktioner kopplat till Covid-19.

9.5 Fastvolym CIND

Aktivering av fastvolym från CIND-utrustning pågår och sker effektivare än tidigare genom att genomförd kontrollmätning på en mätplats tillåts vara grund för godkännanden av även andra platser med liknande egenskaper på råvaran

Av 25 platser med CIND är det i dagsläget 5 som tillämpar funktionen. En aktivering förutsätter att mätplatsägaren köpt funktionen från CIND.

9.6 Bankbreddskampanjen

Kampanjen för obligatorisk uppmätning och märkning av bankbredder hade som målsättning att vara klar till 31 januari. Det visade sig vara en stor andel av bilarna som inte var märkta, till exempel beroende på problem med att få klisterlapparna att fästa i kyla. Nytt datum är satt till 30 april. Från 1 maj kommer bilar som inte har uppmärkta bankar att bli mätningssvårare.

10 Verksamhetsplan 2021-2 – årscykeln

Planen för första halvåret 2021 innehåller en hel del som inte är klart eller påbörjat ännu. Biometria föreslår att den planen får fortsätta gälla för andra halvåret och med störst fokus på att för vissa råvaruflöden åstadkomma ett helt automatiserat flöde, dvs utan manuella inslag. RMR ställer sig bakom förslaget.

Det möte som enligt årscykeln för VP-processen ska genomföras i mars/april genomförs ändå som planerat och med en agenda utifrån ovanstående förutsättningar.

11 Sågtimmerkollektiv – status på utredningen

Presentationen biläggs protokollet.

Inriktningsbeslutet från sågtimmerkommittén som presenterades på föregående möte med RMR var:

- Ta bort volymkorrigering enligt F-princip (baserade på stickprovstravar för 12 månader bakåt) för sågtimmerkollektiv
- Skapa funktion för prisjusterande kollektiv-mätning utan volymkorrigering enligt F-princip
- Utred tidsplan och genomförande (ta bort volymkorrigering skulle fungera idag)
- 19% av volymen kollektivmäts och i första hand från egen skog

Det fortsatta arbetet skulle titta på frågeställningarna

- Små kollektiv – ökat stickprovsuttag eller ta bort?
- Hur passar sågtimmerkommitténs förslag in på hur kollektiv är skapade för VIOL 3?
- Förbereder och inleder en förankringsprocess med de större aktörerna som använder sig av sågtimmerkollektiv

Status på dessa frågor är:

Små kollektiv

- Från 1 januari 2021 fastställs omräkningstal inom $\pm 2,0$ % oavsett kollektivstorlek (95 %-igt konfidensintervall)
- Finns det företag, som utan påverkan på förstaledsaffärer med privata skogsägare, vill ha en mer osäker mätning vid bestämning av volym och/eller pris kan det ordnas efter särskilt övervägande.

Hur passar sågtimmerkommitténs förslag in på hur kollektiv är skapade för VIOL 3?

- Att ta bort omräkning av kvantitet enligt F-princip ses som ett mindre arbete
- Ett gemensamt à-pris för hela kvantiteten (inkl. vrak) finns inte i VIOL 3, men bedöms enkel att konstruera
- VIOL 3 har hittills byggts för att värde bestäms i leveransögonblicket och att ingen omräkning ska göras i efterhand.
 - o Det kan ge skillnad mellan ”verkligt” värde och det värde som sätts (Senaste årets à-pris gäller kanske inte idag)
 - o Funktion för slutlig omräkning enligt R-princip är kravställd, finns inte byggd än och är komplicerad att bygga
- Nuvarande funktion för att justera à-pris efter eventuellt kvantitetsfel (Vkor2) är OK enligt förslag, men inte planerat för i VIOL 3

- Den går emot direktivet för förnyelsen av VIOL som går ut på att hanteringen ska bli enklare
- Det skulle innebära en del arbete att lägga till funktion i VIOL 3
- Funktionen bidrar inte särskilt mycket om den införs

Förankringsaktiviteter

Under kommande vecka inleds möten med de större aktörerna om behovet av sågtimmerkollektiv och hur man ställer sig till förslaget att dessa avskaffas. Inledande möten genomförs med de största aktörerna Sveaskog, SCA och Holmen. Därefter kommer det att bli möten med mindre aktörer via sågverksföreningarna.

Flera kommentarer på mötet betonade vikten av att de aktörer, även de mindre, som blir berörda har fått möjligheten att förstå hur man skulle påverkas av en sådan förändring.

Utrymmet för att få med lösningar i VIOL 3 1.0 är begränsade och kommer bli något som ska beaktas inför ett beslut.

12 Förändringar i Mättningsbestämmelser

Presentationen biläggs protokollet.

12.1 Bränsleved Prima/Utskott

Möjligheten att tillämpa kvalitetsklassning av bränsleved på motsvarande sätt som för massaved har länge stått på önskelistan. Under slutet på 2020 har förslaget på mättningsbestämmelsen bearbetats av biobränslekommittén och Biometria har identifierat behovet av anpassningar i IT-stöden.

Beslut: Föreslagen sortimentskod SST=189 för övergrovt ska exkluderas för bränsleved då det är en massavedkod. Frågan om detta sortiment verkligen behövs i sammanhanget återremitteras till Biobränslekommittén. Om kommittén finner att så är fallet, uppmanas man återkomma med ett annat förslag på sortimentskodifiering.

Dispositivitet avseende utskott:

Beslut: det ska tydliggöras i mättningsbestämmelsen att default-läget är att köpare tar emot utskotts kvalitet. För den händelse aktuell affärsuppgörelse innebär att utskott ska mättningsvägras ska det anges i en affärsvis mättningsbestämmelse

Beslut: RMR rekommenderar Biometrias styrelse att anta föreslagen ny version av kapitel 2 i ”Kvalitetsbestämning av träbränslen” avseende införande av travvis kvalitetsbestämning av bränsleved. Införandedatum blir 2021-09-13.

12.2 Komplettering av dispositivitet Sågtimmer

Förslag på tillägg i kapitel 3 ”Kvalitetsbestämning av sågtimmer av tall och gran” avseende Rakhetskrav för sågtimmer längre än 6 m. Den föreslagna textens lydelse är: ”Om så avtalats

får för virke i längder >600 cm kravet på raket i klass 1-3 för tall respektive klass 1 för gran, ändras till att tillåta 80 cm utbytesförlust”.

Beslut: RMR beslutar att förslaget på tillägg i kapitel 3 i ”Kvalitetsbestämning av sågtimmer av tall och gran” rörande regler gällande utbytesförlust i virke med längder >600 cm antas. Införandedatum 2021-04-01.

13 Mätningens kvalitet – avrapportering

Presentationen biläggs protokollet.

Magnus Haapaniemi presenterade aktuella systematiska volymavvikelser per sortimentsgrupp.

Den uppföljning som har påbörjats i så kallade kluster innebär inte att uppföljningen på enskilda mätplatser eller avverkningstrakter försvinner. Eventuella lokala avvikelser kommer att fångas även i fortsättningen.

Kontinuerligt arbetas med de platser som ligger ut ”mot kanterna”, även om mätfelet är inom uppsatta gränser.

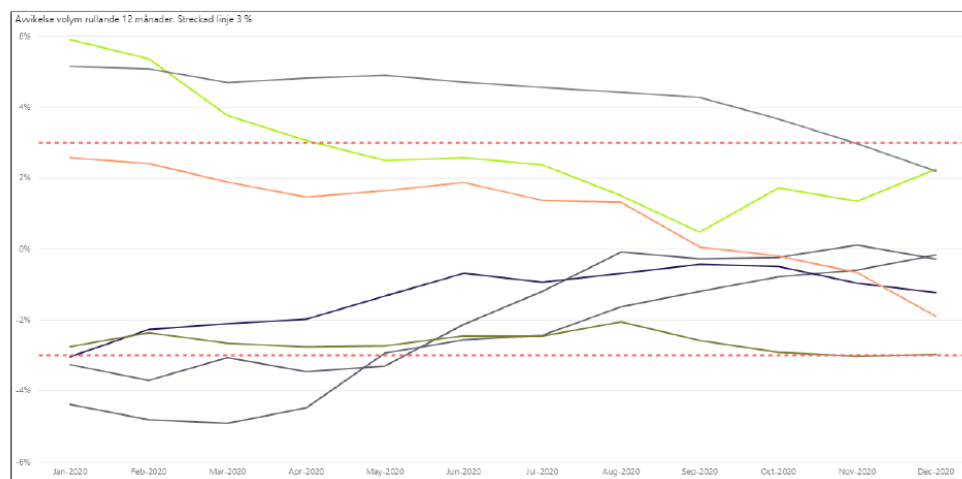
Säsongvariationer är en återkommande utmaning. Det händer också att enstaka problem identifieras i stockmätningen, då sätts åtgärder direkt in.

Automatiseringen bidrar till att minska avvikelserna, en maskin kan ”trimmas” med korrektionsfaktorer och nyttja AI.

Införandet av CIND Timspect 3 som ger en fastvolym på går och är i dagsläget igång på 5 platser. Utvärdering pågår och det behövs mer tid för att dra konkreta slutsatser.

En uppföljning visar att man lyckats bra med att styra tillbaka mätplatser in i ”fällan”:

Volym lövmassaved 2020

Det är viktigt att komma ihåg att volymen är viktigt även för skogsentreprenörerna som ofta får betalt på volym.

14 Ändrad bemanning från Holmen i sortimentskommittéerna

Holmen har anmält till ordförande i RMR att man vill byta sina representanter i två av sortimentskommittéerna enligt:

Massavedskommittén - Björn Fredriksson ersätter Anders Ångman

Sågtimmerkommittén - Johan Karlsson ersätter Marika Sjögren

Information från sågtimmerkommittén om att Pär Emanuelsson, Moelven går i pension, ersätts av Erik Andersson, Moelven,

Beslut: RMR beslutar att representanter för Holmens f o m nästa möte med kommittén är Björn Fredriksson i Massavedskommittén och Johan Karlsson i Sågtimmerkommittén. RMR beslutar även att Erik Andersson går in i sågtimmerkommittén.

15 Information från Sågtimmerkommittén

Agendans punkter om sågtimmerkollektiv och läget med utrullning av mätramsfub följs noga på sågtimmerkommitténs möten.

Sågtimmerkommittén arbetar också med:

- Följer Skogforsks arbete "Egenskaper med relevans för volymmätning och kvalitetssättning av sågtimmer". Marias presentationen biläggs protokollet.

- Följer Skogforsks arbete med analys av "Mätnoggrannhet i mätramar". Skillnader finns inte bara mellan typer av mätramar utan även beroende på lokala hygienfaktorer
- Problemområdet rotben
- Röntgen
- Färskhet, en fråga som kanaliseras till arbetsgruppen i massavedskommittén

16 Information från Massavedskommittén

Arbetsgruppen för att se över behov av information om vedegenskaper har satt en mötesplan. I det korta perspektivet tittas på vad som går att göra i VIOL 2, i ett längre perspektiv vad som är möjligt med leveransavisering. Lars Jonsson är inbjuden för att berätta om leveransavisering. Maria Nordström har bjudits in för perspektivet vision.

Kommittén har bidragit till informationsspridning om "ingen kvalitetsklassning av massaved".

En fråga har varit uppe i kommittén om hur intresset är för maskinell skäppmätning m h a CIND. Det var ganska svagt intresse från kommittémedlemmarna.

17 Information från Biobränslekommittén

Har i första hand arbetet med frågan om klassning av bränsleved och tar med sig hemläxan från dagens möte om SST=189.

Nästa område att sätta fokus på är hållbarhet.

18 Information från VMK

Presentationen biläggs protokollet.

Typgodkännanden

- CIND
 - Timspect 2 – diameterfördelning
 - Timspect 3 – automatisk fastvolym
- Rema sawco. 3 godkännanden avseende fastvolym, interimistiskt med avseende på provkroppar

Information om typgodkännanden publiceras på VMK:s hemsida

Antal begärda kontroller

- 34 begärda kontroller under 2020
- Hittills 10 begärda kontroller 2021

Begärd ommätning av travar i bild

- 43 st under 2020
- Hittills 3 st under 2021
- Begärd ommätning blir en ny utmaning i sammanhanget automatisk travmätning

Även om man måste skilja på kontroll och begärd ommätning i bild så är syftet detsamma. Summerar man dessa så var det 77 st 2020.

VMK-styrelsen

Exempel på frågor från senaste mötet:

§ 8. Biometrias krav och mål för mätningens kvalitet

§ 10. Biometrias kontroll av redovisningen/Avbeställda mätbesked

§ 14. Mätning av ”biltraves medellängd”

§ 15. Kontroll av travvis kvalitetsklassning av massaved – fördelning av lövmassaved

Protokoll från VMKs styrelsemöten distribueras till RMR.

19 Arbetsgrupp certikonto

När Certikonto byggdes skapades en referensgrupp med representanter från branschen vilket fungerade bra. Referensgrupp är idag inte aktiv men skulle kunna sammankallas för frågor i samband med utvecklingen av VIOL 3. Motsvarande grupper skulle kunna vara ett bra sätt även i andra frågor.

20 Övriga frågor

20.1 Information om VIOL 3

Någon presentation av status och läge i VIOL 3 var inte förberett inför mötet men med stöd av det senaste protokollet från mötet med IT-rådet kunde en spontan beskrivning göras. I nuläget ligger fokus på att arbeta fram den plan för VIOL 3 1.0 som ska upp för beslut i styrelsen i slutet av mars.

De aktiviteter som det arbetas mest intensivt med är.

- Innehåll i VIOL 3 1.0
- Kundernas och IT-leverantörernas utvecklingstid
- Vad ingår i verifieringsperioden
- Driftsättning – Forcerad övergång

Forcerad övergång är det driftsättningsscenario som har ersatt tidigare Big bang. Tanken är att vid ”dag 0” stänga möjligheten att lägga upp nya affärer i VIOL 2 och samtidigt öppna VIOL 3. Råvaruaffärer i VIOL 2 får sedan göras klara, i upp till ca 6 månader. Under denna period kommer alltså båda VIOL-systemen att behöva vara igång parallellt. En risk- och konsekvensanalys av detta pågår.

20.2 Avskaffa kollektiv Bränsleved

Biobränslekommittén har enligt sitt protokoll en enad synpunkt om att kollektiv för bränsleved kan avskaffas. RMR vill att det genomförs ett förankringsarbete med berörda aktörer och formuleras ett konkret beslutsunderlag.

20.3 Tid för att slutföra en mätning på FMC

Vid uppföljning av leveransplaner upplevs det som att det tar för lång tid tills mätningen är slutförd. Det är idag utlovat att mätningen ska vara klar inom 48 timmar.

Det är en bekant fråga och flera företag vittnar om att man istället för att vänta på mätdatum gått över till att följa upp detta på avlämningsdatum och avlämnad volym.

I en utvärdering av aktuell prissättning på fjärrmätning kan man ta in en sådan aspekt och se om det finns möjlighet till en differentiering, att man kan sätta ett pris på ”snabbare mätning”.

Med kommande automatiserade kommer mätningen bli klar snabbare, en initial rimlig förväntan är <30 min. Avlämningsdatum kommer då fortfarande att vara den stabilaste uppgiften.

21 Kommande möten

Nästa möte med RMR är 2021-05-18 -- 19 på Teams, gemensamt rådsmöte ena dagen. Sekreterare f o m nästa möte är Sven Jägbrant och hans kontaktuppgifter är:

- Sven.jägbrant@biometria.se, 010-228 50 55

Kommande möten 2021:

- 2021-05-18 – 19
- 2021-09-21
- 2021-11-23 – 24

Vid protokollet:

Svante Wikner/Torbjörn Näslund

Justerat:

Patrick Bäckström

Anders Berggren

Lars Svensson